

Underlag för tekniska justeringar av kvoter och justering av kontoföringsavgifter

År 2025

Energimyndighetens publikationer kan laddas ner
eller beställas via energimyndigheten.se

Statens energimyndighet, maj 2025

ER 2025:15

ISSN 1403-1892

ISBN (pdf) 978-91-7993-233-6

Grafisk form: Energimyndigheten (omslag), Arkitektkopia AB (inläga)

Förord

Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat stödsystem för produktion av förnybar el. Målet inom systemet samt efterfrågan på elcertifikat justeras genom kvotkurvan som är fastslagen till 2035. Teknisk justering av kvoterna är ett av verktygen som säkerställer måluppfyllnad och elcertifikatsystemets fortsatta funktion.

Energimyndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet för år 2025 redovisa underlag för tekniska justeringar för beräkning av ny kvot för 2026. Energimyndigheten ska även redovisa intäkter och kostnader för kontoföringsverksamhet för elcertifikat och vid behov föreslå nya avgiftsnivåer. Uppdraget är återkommande för Energimyndigheten och sker som minst vartannat år.

Rapporten ämnar bidra med ett underlag som regeringen kan använda för att fatta beslut om justering av kvotkurvan inom elcertifikatsystemet. Den föreslagna justeringen åtgärdar avvikelser mellan faktisk och antagen kvotpliktig elanvändning samt mellan faktisk och normalårskorrigerad elproduktion inom elcertifikatsystemet avseende år 2024.

Sara Sundberg
Tillförordnad avdelningschef

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Beräkning av nya kvoter	4
1.1 Beräkning av grundtermen	4
1.2 Beräkning av justeringstermen	5
1.3 Energimyndighetens förslag till justering	7
2 Kontoföringsavgifter	8
Bilaga 1	9

Sammanfattning

Enligt uppdrag från regeringen (dnr KN2024/02543, KN2024/02566) ska Energimyndigheten redovisa underlag för tekniska justeringar av kvoter för beräkning av kvotplikt. Uppdraget omfattar förslag på grundtermer och justeringstermer och redovisning av underlag för beräkning av avvikelser.

Energimyndigheten har även fått i uppdrag att se över intäkter och avgifter för kontoföringsverksamheten i samband med teknisk justering. Vid behov ska Energimyndigheten ge förslag på nya avgiftsnivåer.

Energimyndigheten har utifrån lagen (2011:1200) om elcertifikat tagit fram underlag för tekniska justeringar av kvoter för beräkning av kvotplikt. Energimyndighetens förslag på grundterm och justeringsterm för år 2026 innebär att kvoten för år 2026 höjs från 0,323 till 0,333.

Att kvoten justeras upp beror på att faktisk kvotpliktig elanvändning blev lägre och faktisk elproduktion inom övergångsordningen blev högre än den bedömning som användes för att beräkna gällande kvot för år 2024. Förslag på grundterm, justeringsterm samt ny kvot för år 2026 redovisas i Tabell 1.

Tabell 1. Energimyndighetens förslag till grundterm, justeringsterm och kvot för beräkning av kvotplikt år 2026.

År	Nu gällande kvot ¹	Grundterm (A)	Justeringsterm (B)	Förslag på kvot för beräkning av kvotplikt (A)+(B)
2026	0,323	0,323	0,010	0,333

Energimyndighetens intäkter och kostnader för elcertifikat finns redovisade i Energimyndighetens budgetunderlag för åren 2026–2028, som lämnades till regeringen 28 februari 2025. Prognosen visar ett resultat nära balans och Energimyndigheten föreslår ingen justering av avgiftsnivåerna.

¹ Förordning (2011:1480) om elcertifikat

1 Beräkning av nya kvoter

Kvoterna inom elcertifikatsystemet säkerställer måluppfyllnad och baseras på bedömningar av framtida kvotpliktig elanvändning samt antagen elproduktion för anläggningar som ingår i övergångsordningen. Faktisk kvotpliktig elanvändning och elproduktion för anläggningar inom övergångsordningen kommer inte överensstämja med tidigare bedömningar. Teknisk justering är ett verktyg som åtgärdar avvikelser mellan bedömning och faktiskt utfall genom att justera framtida kvoter.

Prognosen för kvotpliktig elanvändning och antagen elproduktion inom övergångsordningen bedöms fortfarande vara aktuella avseende år 2026 och några nya bedömningar har därför inte tagits fram. Genom detta underlag redogör Energimyndigheten för ett förslag för tekniska justeringar av kvot för beräkning av kvotplikt för år 2026.

I lagen (2011:1200) om elcertifikat finns bestämmelser som anger vilka ändringar av kvoterna som får göras samt hur sådana justeringar ska utföras.

Kvoterna för beräkning av kvotplikt har beräknats genom att grundterm och justeringsterm adderas för beräkningsåret. I nästa kapitel redovisar vi hur grundtermen beräknats, därefter redovisar vi justeringstermen och till sist hur vi räknat fram förslaget för den nya kvoten.

1.1 Beräkning av grundtermen

För att beräkna grundtermen har regeringen fastslagit ett visst antal terawattimmar per år som ska divideras med prognosen för den kvotpliktiga elanvändningen. Terawattimmarna per år representerar den annullering som krävs varje år för att uppsatta mål inom systemet ska nås.

Antalet terawattimmar per år är framtagna utifrån fyra faktorer, vilka är (1) annulleringen för att nå 2020 målet, (2) annulleringen för att nå 2030 målet, (3) normalårsproduktion inom övergångsordningen och (4) ingående reserv i övergångsordningen, se även tabell 8 i bilaga 1.

Grundtermen är samma som nuvarande kvot. Även om den kvotpliktiga elanvändningen skulle förändras, justeras alltid kvoterna i samband med framtagning av ny prognos för kvotpliktig elanvändning, vilket innebär att grundtermen alltid kommer att vara samma som nuvarande kvot.

Tabell 2 visar att grundtermen för 2026 beräknats till 0,323, genom att dividera ”terawattimmar för beräkning av grundtermen” (30,47) med prognosticerad kvotpliktig elanvändning (94,3) för år 2026.

Tabell 2. Beräkning av grundtermen för år 2026.

År	Terawattimmar för beräkning av grundtermen ² (TWh) (C)	Prognosticerad kvotpliktig elanvändning ³ (TWh) (D)	Grundtermen (C/D)
2026	30,47	94,3	0,323

² Lagen (2011:1200) om elcertifikat 4 kap 5 b §

³ Energimyndigheten (2020). Förslag på nya kvoter inom elcertifikatsystemet för åren 2024 till 2035. ER2020:32.

Om den kvotpliktiga elanvändningen skulle stämma överens med prognosen och tilldelningen inom övergångsordningen skulle vara samma som normalårsproduktionen för ett givet år, skulle annulleringen för året motsvara ”terawattimmar för beräkning av grundtermen”. Men faktiskt utfall kommer inte överensstämma med tidigare bedömningar, därför behöver grundtermen/nuvarande kvot justeras genom justeringstermen.

1.2 Beräkning av justeringstermen

Justeringstermen som föreslås i detta underlag innebär justering av kvoten för år 2026. Justeringstermen omhändertar de avvikelser mellan bedömning och faktiskt utfall för kvotpliktig elanvändning och tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen avseende år 2024.

1.2.1 Avvikelser i tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen

Tilldelning av elcertifikat som har skett till anläggningar som godkändes före 1 januari 2012 ingår i övergångsordningen. Det innebär att mängden elcertifikat som har tilldelats dessa anläggningar ska annulleras av det land där anläggningen är byggd och godkänd för tilldelning av elcertifikat. De anläggningar som ingår i den svenska övergångsordningen består främst av anläggningar som har tagits i drift efter 1 maj 2003 men före 1 januari 2012. Det förekommer även bibränsle- och vattenkraftanläggningar som har genomfört åtgärder som ökat den förnybara elproduktionen eller genomfört omfattande ombyggnader under denna period.

Vid tekniska justeringar av kvoter sker korrigering för avvikelser mellan förväntad normalårsproduktion och faktisk tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen. Denna avvikelse ligger till grund för beräkning av justeringstermen.

Av Tabell 3 framgår faktisk elproduktion (tilldelning) inom övergångsordningen år 2024 samt den bedömning som användes när gällande kvoter för år 2024 beräknades. Differensen mellan dessa tal utgör avvikelsen i tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen.

Tabell 3. Avvikelser tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen (TWh).

	2024
Faktisk tilldelning (E)	4,25
Bedömning som användes när gällande kvot beräknades ⁴ (F)	3,34
Avvikelser (TWh) (E–F)	+ 0,91

Källa: Energimyndigheten

Av tabell 3 framgår att avvikelser i tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen uppgår till +0,91 TWh för år 2024. Det innebär att kvotpliktskurvan behöver justeras upp med 0,91 TWh. Detta som följd av att faktisk tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen under år 2024 blev högre än den bedömning som användes när gällande kvot beräknades.

⁴ Underlag som användes när gällande kvoter beräknades, se tabell i bilaga 1.

1.2.2 Avvikelser i kvotpliktig elanvändning (annullering)

I Sverige är all elanvändning kvotpliktig förutom vissa undantag så som elanvändning i tillverkningsprocess i elintensiv industri, el som används i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel) och el som har använts vid produktionen av el (hjälpkraft). Den största mängden kvotpliktig el används inom bostäder/service, följd av den industri som inte uppfyller villkor för elintensiv industri.

Tabell 4 visar faktisk kvotpliktig elanvändning år 2024 och den bedömning som användes när gällande kvot för år 2024 beräknades. Mängden elcertifikat som faktiskt annullerades och den mängd som antogs komma bli annullerade med gällande kvot, erhålls genom att multiplicera kvot och kvotpliktig elanvändning för år 2024. Differensen mellan dessa tal utgör avvikelsen i kvotpliktig elanvändning.

Tabell 4. Avvikelser kvotpliktig elanvändning (annullering) (TWh).

	2024
Bedömning som användes när gällande kvot beräknades ⁵ (G)	93,5
Faktisk kvotpliktig elanvändning (H)	93,23
Nu gällande kvoter ⁶	0,273
Antagen annullering gällande kvot (I) = (G x kvot)	25,526
Faktisk annullering (J) = (H x kvot)	25,452
Avvikelser (TWh) ⁷ (I–J)	+0,074

Källa: Energimyndigheten

Av tabell framgår att avvikelser i kvotpliktig elanvändning uppgår till +0,074 TWh för år 2024. Det innebär att kvotpliktskurvan ska justeras upp med 0,074 TWh som följd av att faktiskt kvotpliktig elanvändning år 2024 var lägre än den bedömning som användes vid beräkning av gällande kvot.

1.2.3 Summering av avvikelser som avser år 2024

Avvikelser i övergångsordning (0,91) och kvotpliktig elanvändning (0,074) för år 2024 summerar till 0,984 TWh, vilket visas i Tabell 5. Det innebär att kvotpliktskurvan behöver justeras upp med totalt 0,984 TWh som följd av avvikelse i övergångsordningen och kvotpliktig elanvändning år 2024.

Tabell 5. Underlag för beräkning av justeringsterm för år 2026.

	2024
Övergångsordning	0,91
Kvotpliktig elanvändning (annullering)	0,074
Totalt (TWh)	0,984

Källa: Energimyndigheten

⁵ Underlag som användes när gällande kvoter beräknades, se tabell i bilaga 1.

⁶ Förordning (2011:1480) om elcertifikat

⁷ Avvikelsen beräknas genom att multiplicera kvot med differensen mellan kvotpliktig elanvändning som användes vid beräkning av gällande kvoter och faktisk kvotpliktig elanvändning.

1.2.4 Uträkning av justeringsterm för 2026

Justeringstermen ska bestämmas genom att avvikelse för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år. Avvikelsena avseende år 2024 har beräknats till +0,984 TWh. Energimyndighetens bedömning är att avvikelsen kan fördelas över 1 år, år 2026, på samma sätt som hanteringen av de föregående årens tekniska justeringar.

I Tabell 6 har vi dividerat beräknade avvikelser för år 2024 med prognosticerad kvotpliktig elanvändning år 2026 och beräknat justeringstermen till 0,010.

Tabell 6. Underlag för beräkning av justeringsterm för år 2026, samt historiska värden för 2019–2025.

År	Avvikelser (TWh) (K)	Prognosticerad kvotpliktig elanvändning ⁸ (TWh) (L)	Justeringstermen (K)/(L)
2019	-0,615	90,7	0,033
2020	-2,060	90,7	-0,023
2021	-0,768	90,7	-0,008
2022	-0,426	93,1	-0,005
2023	-1,251	93,3	-0,013
2025	1,555	93,8	0,017
2026	0,984	94,3	0,010

1.3 Energimyndighetens förslag till justering

Kvoter för beräkning av kvotplikt beräknas genom att addera grundterm och justeringsterm för aktuellt år. Förslag på justerad kvot för år 2026 har beräknats till 0,333 genom att addera grundterm (0,323) och justeringsterm (0,010) för år 2026, se Tabell 7.

Tabell 7. Energimyndighetens förslag till grundterm, justeringsterm och kvot för beräkning av kvotplikt år 2026.

År	Nu gällande kvot ⁹	Grundterm (A)	Justeringsterm (B)	Förslag på kvot för beräkning av kvotplikt (A)+(B)
2026	0,323	0,323	0,010	0,333

⁸ Underlag som användes när gällande kvoter beräknades, se tabell i bilaga 1.

⁹ Förordning (2011:1480) om elcertifikat

2 Kontoföringsavgifter

I samband med tekniska justeringen ska Energimyndigheten redovisa intäkter och kostnader samt att göra en bedömning av framtida balans mellan intäkter och kostnader för kontoföringsverksamhet för elcertifikat. Vid behov ska nya avgiftsnivåer föreslås.

Energimyndigheten har redovisat intäkter och kostnader för elcertifikat i budgetunderlag för åren 2026–2028 till regeringen¹⁰. Verksamheten har under en tid haft ett överskott och det var förväntat även efter 2024. Men efter 2024 var det ackumulerade resultatet i stället ett underskott. Budgeten för 2024 baserades på ett felaktigt lagervärde av elcertifikat och därför blev intäkterna för elcertifikat betydligt lägre än budgeterat. För åren 2026–2028 visar prognosen ett resultat nära balans och Energimyndigheten föreslår därmed att behålla nuvarande avgiftsnivåer.

Kostnaderna för verksamheten har minskat i och med att betydligt färre ärenden inkommer efter stoppdatumet, vilket har medfört minskat personalbehov. Under 2024–2025 implementerar verksamheten ett nytt kontoföringssystem som väntas medföra lägre förvaltningskostnader. Avskrivningskostnaderna för systemet belastar verksamheten under fem år. Kostnaderna för utveckling av IT-stöd förväntas öka tillfälligt, eftersom myndigheten kommer att behöva uppdatera handläggarssystem och få in mer automatisering i processerna för att effektivisera verksamheten.

Eftersom det hela tiden byggs upp ett större överskott av elcertifikat i systemet, väntas myndighetens intäkter från kontoavgiften¹¹ öka. Kontoavgiften kan inte ytterligare sänkas och därmed förväntas ett överskott byggas upp. En lösning framåt är att införa strukturförändringar av avgifterna i enlighet med förslagen i Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2023¹². Där föreslås det att kontoföringsavgiften tas bort och ersätts med en utfärdandavgift och en annulleringsavgift. Den nya avgiftsstrukturen avser att fördela kostnaderna jämnare mellan systemets olika aktörer.

¹⁰ Energimyndigheten (2025). Energimyndighetens budgetunderlag 2026–2028. Dnr 2024-207440

¹¹ Kontoavgift: 0,01 kronor för varje registrerat elcertifikat (lagringsavgift). Kontoavgiften beräknas på det högsta antal elcertifikat som samtidigt varit registrerade på kontot under en tremånadersperiod.

¹² Energimyndigheten (2022). Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2023. ER 2022:09

Bilaga 1

I Tabell 8 redovisas de bedömningar av tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen och kvotpliktig elanvändning som användes när gällande kvoter beräknades.

Tabell 8. Terawattimmar för beräkning av grundtermen¹³ samt prognosticerad kvotpliktig elanvändning (TWh).

Terawattimmarna för beräkning av grundtermen består av följande fyra komponenter						
År	Terawattimmar för beräkning av grundtermen	Mål till 2020 (15,2 TWh är Sveriges del av det gemensamma målet om 28,4 TWh)	Nytt mål till 2030 (18 TWh)	Övergångsordning	Ingående reserv	Prognosticerad kvotpliktig elanvändning
2017				10,64		90,8
2018	22,97	10,93		10,44	1,60	90,8
2019	24,64	13,07		10,14	1,43	90,7
2020	26,15	15,20		9,60	1,35	92,6
2021	23,85	15,20		8,30	0,35	92,9
2022	24,22	15,20	2,00	6,97	0,05	93,1
2023	24,62	15,20	4,00	5,42		93,3
2024	25,54	15,20	7	3,34		93,5
2025	27,73	15,20	11	1,23	0,30	93,8
2026	30,47	14,47	15	0,05	0,95	94,3
2027	35,69	13,73	21	0,01	0,95	94,8
2028	36,18	12,27	23	0,01	0,90	95,4
2029	36,71	10,80	25	0,01	0,90	95,9
2030	36,33	9,33	27			96,4
2031	34,87	7,87	27			97,2
2032	33,40	6,40	27			98,0
2033	31,27	4,27	27			98,8
2034	29,13	2,13	27			99,6
2035	27,73	0,73	27			100,4

¹³ Lagen (2011:1200) om elcertifikat 4 kap 5 b §. Regeringens proposition 2016/17:179. Nytt mål för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2017. Tabell 7.1

Hållbar energi för alla

Energimyndighetens uppdrag är att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem, som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Vi bidrar med fakta, kunskap och analyser om tillförsel och användning av energi i samhället, och arbetar för en trygg energiförsörjning.

Forskning om framtidens energisystem och teknik får stöd av oss. Vi stöttar också affärsutveckling som gör det möjligt att kommersialisera innovationer och ny teknik, och ser till att goda lösningar kan exporteras.

Vi ansvarar för Sveriges officiella statistik på energiområdet, och hanterar stödsystem så som elcertifikatsystemet och handeln med utsläppsrätter. Dessutom deltar vi i internationella klimatsamarbeten, och förmedlar fakta om effektivare energianvändning till hushåll, företag och myndigheter.

Energimyndigheten är också beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet inom energiområdet.

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

Telefon 016-544 20 00

E-post registrator@energimyndigheten.se

energimyndigheten.se